

Lausunto

23.11.2023

Asia: VN/23782/2023

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi alkoholilain 17 ja 26 §:n muutoksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Lääkäriliitto vastustaa hallituksen esityksessä ehdotettua vähittäismyynnissä sallittavien alkoholijuomien tilavuusprosentin korottamista.

Alkoholi ei ole tavanomainen kulutushyödyke. Se aiheuttaa kaikista päihteistä ylivoimaisesti eniten terveydellisiä ja sosiaalisia haittoja, heikentää yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta ja lisää terveyden eriarvoisuutta. Alkoholi kuormittaa merkittävästi sosiaali- ja terveydenhuoltoa sekä muodostaa huomattavan riskitekijän useiden kroonisten sairauksien ja työkyvyttömyyden taustalla. Lisäksi alkoholinkäytöllä on kielteisiä vaikutuksia yksilöiden mielenterveyteen sekä heidän sosiaalisiin suhteisiinsa kodeissa, työelämässä ja yhteiskunnassa.

Alkoholin haitalliset käyttötavat ja korkea kokonaiskulutus vaikuttavat olennaisesti alkoholihaittojen määrään. Jotta alkoholin terveydelle ja yhteiskunnalle aiheuttamia haittoja ja kustannuksia voitaisiin vähentää, tulee pyrkiä laskemaan sen kokonaiskulutusta. Alkoholiin liittyvien haittojen ja kustannusten vähentäminen on kansanterveydellinen tavoite, johon Suomi on sitoutunut osana YK:n kestävä kehityksen tavoitteita.

Toteutuessaan tämä hallituksen esitys ja muut hallitusohjelman sisältämät alkoholin saatavuutta parantavat toimet ovat omiaan lisäämään kokonaiskulutusta. Hallituksen esityksen hyväksyminen kasvattaisi jo nykyisellään suuria terveyseroja ja lisäisi kuormittuneen sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmän taakkaa. Lisäksi suunnitellut toimet lisäisivät erityisesti julkisen talouden kustannuksia. Hallituksen esityksessä ei ole riittävästi arvioitu esityksen kokonaisvaikutuksia terveyteen, hyvinvointiin ja kansantalouteen.

Lääkäriliiton mielestä hallituksen suunnittelemaa alkoholipolitiikan vapautuksia ei tule jatkaa. Liiton vuosi sitten hyväksymien alkoholipoliittisten linjausten mukaan kansanterveyden näkökulmasta olisi pikemminkin hyödyllistä alentaa päivittäistavarakaupoissa myytävien alkoholijuomien enimmäisvahvuutta takaisin 4,7 prosenttiin, tai Ruotsin mallin mukaisesti 3,5 prosenttiin.

Kattelus Mervi
Suomen Lääkäriliitto - Finlands Läkarförbund